

STRÄNGNÄS KOMMUN

MKB - Sammanställning
enligt Miljöbalken 6 kap

Fördjupning av översiktsplanen - Åker

Antagandehandling KF 2015-11-30

Projekt

Fördjupning av översiktsplanen för Åker

Diarienumr.: SBN/2015:386 (tidigare PBN/2008:663)

Utförare

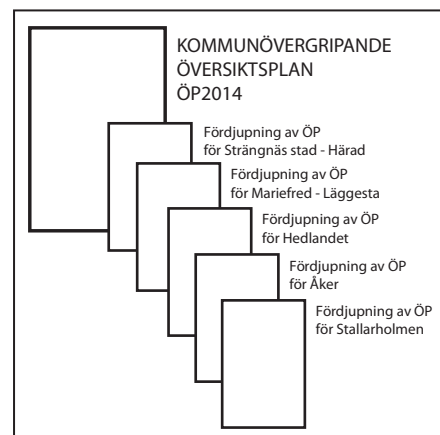
Ansvarig handläggare Anders Jonsson

Handlingen framtagen i samband med antagande av FÖP Åker, september 2015.

Inledning

Enligt Miljöbalken 6 kap 16 § skall kommunen i en särskild sammanställning redovisa punkter enligt kommande rubriker.

Det är dock av betydelse att påpeka att miljökonsekvenser av kommunens översiktsplanering måste ses ur ett större sammanhang med beaktande av den modell som kommunen valt att använda sig av. Denna modell består av en övergripande del som hanterar strategiska frågor och långsiktiga intentioner vilka i sin tur bland annat styr var befolkning- och bebyggelsestillväxt bör ske i kommunen med utgångspunkt från hållbarhet och hänsynsfullt markutnyttjande. För de områden som avses utgöra primära utbyggnadsområden där den dominerande tillväxten bör ske, skall så kallade fördjupningar av översiktsplanen produceras. FÖP Åker är en sådan handling.

Effekten av denna modell är att det kommer att uppstå mer konflikter inom dessa utbyggnadsområden, den koncentration av bebyggelse som kommunen eftersträvar för att reducera de sammantagna effekterna i kommunen som helhet innebär att högre påverkan måste tillåtas inom vardera FÖP-område.

För att få en helhetssyn bör därför FÖP Åker och dess konsekvensbeskrivning betraktas som del i en helhet för att möjliggöra en god mark- och vattenplanering med fokus på hållbarhet och effektivt utnyttjande.

Hur miljöaspekterna och miljökonsekvensbeskrivningen har integrerats och beaktats i planförslaget

Miljöaspekter som bedömdes beröras avgränsades i tidig fas i samverkan med länsstyrelsen i Södermanland.

Miljöaspekterna har därefter varit del i den värdering som gjorts inför ställningstaganden om vilka områden där kommunen anser att ändrad markanvändning kan prövas och även som del i den bedömning av hur allmänna intressen värderas sinsemellan, se *planeringsunderlag-intressevärdering*.

Principerna i FÖP:en innebär att framtida bebyggelse bör riktas mot Läggesta station för att underlätta goda allmänna kommunikationer. En viss balansering av utbyggnad bör även ske runt om tätorten för att säkerställa en framtida servicenivå med tanke på den konkurrens som förmodligen kommer att uppstå med framtida handel runt stationsområdet. Genom att fokusera bebyggelsen inom dessa områden bedöms en reducering av miljöpåverkan uppnås. Utsläppen begränsas genom att möjliggöra allmänna färdmedel. Jungfrulig mark sparas. Åkermarker i mer lantliga lägen skyddas från större etableringar. Kostnader för infrastruktur hålls nere med en koncentrerad bebyggelse.

Nedan ges några exempel på miljöaspekter och hur dessa på ett mer detaljerat sätt behandlats i planförslaget

Naturmiljöer

Användningsförslag som bedömdes innebära oacceptabel påverkan mot kärnvärden (Laketorpån) i riksintresseområde för naturvård utgick från förslaget efter genomfört samråd.

Utpekade områden har reducerats för att minska risker för oacceptabel påverkan mot naturvärden kring Löta gårde och Forsanäs/Gröna slätten.

Lundby kärr

Kompletterande restriktionsområde har tillförts för områden med bedömda höga biologiska värden. Bondkroken, Laketorpån samt tillflöde av Räcksta å mot bondkroken. Kommunen kvarstår dock med markanvändningsförslag runt delar av Räcksta å samt Lundby kärr som även dessa bedöms ha stora biologiska värden.

Förtydliganden har tillförts vilka områden som påverkas av strandskyddslagen och där kompletterande utredningar krävs.

Kulturmiljöer

Kommunen kvarstår med markanvändningsförslag i områden som ligger inom riksintresset för kulturmiljö, Åkers styckebruk. Negativ påverkan kan inte uteslutas enligt konsekvensbedömning. Kommunen anser dock att acceptabel påverkan kan uppnås genom bestämmelser i kommande detaljplanering och att prövning om ändrad markanvändning därför måste vara genomförbart med tanke på ortens hållbara utveckling.

Vid exploateringsåtgärder vid själva Åkers krutbruk krävs dock högt hänsynstaganden och ordentligt genomföra byggnads- och områdesinventeringar för att kunna säkerställa rätt skyddnivåer i detaljplaner.

Stads- och landskapsbild

Stadsbilden kan ofrånkomligt komma att påverkas vid utbyggnad kring de centrala delarna av tätorten. Avsikten i förslaget är dock att ju närmare bebyggelsen sträcker sig mot bruksområdena desto mer hänsyn och anpassning krävs vad gäller utformning och volymer. Karaktärerna i de planerade områdena skiljer sig dock inte avsevärt från befintlig bebyggelse på orten.

Åkers kyrka med omgivning

Jordbruksbygd sett från Berga

En omdaning av gamla krutbruksområdet till mer flexibel användning kan förmodligen innebära en positiv effekt på upplevelsen av området, dock krävs stor hänsyn och vördnad mot kulturhistoriska värden på platsen.

För att skydda betydande landskapselement har restriktionsområden för storskalig jordbruksbygd samt kyrkomiljöer tillförts planförslaget.

Vattenkvalitet

Planförslaget bedöms på sikt kunna ha en positiv effekt på vattenkvaliteten då verksamheter kan flyttas längre bort från å-rummet. Förhoppningsvis kan även en mer etablerad markanvändning reducera å-rummets nuvarande användning som kompostområde med betydande näringstillförsel till ån. En mer kvalitetsmässig användning av området runt Lundby kärr kan även detta ge positiv påverkan.

Negativa effekter kan dock uppstå om ny bebyggelse släpps fram utan att erbjuda allmänna vattentjänster, denna konsekvens bedöms främst beröra de områden som avses för lantlig bebyggelse.

Råcksta å

Skälen till att förslaget antagits med vald utvecklingsstrategi istället för det alternativ som varit föremål för överväganden

I arbetet med planen har inte funnits något egentligt alternativ till den föreslagna strategin. FÖP:en är ett verktyg för att genomföra intentioner enligt viljeinriktningar som angetts i den kommunövergripande översiktsplanen i vilken man arbetat mer med alternativa bebyggelseplaner vart tillväxt skall ske i kommunen. Detta medför att det inte ges öppningar till så många alternativa lösningar om de önskvärda effekterna skall kunna uppnås inom Åkers styckebruk.

De frågor som hanterats i planen och där alternativ diskuterats är placering av framtida ortscentra där skälet till slutgiltiga valet främst utgörs av det geografiska läget med tanke på framtida bebyggelseinriktning men även på vilka möjligheter det finns att tillföra upplevelsekväliteter till området.

De åtgärder som avses att vidtas för uppföljning och övervakning av den betydande miljöpåverkan som genomförandet av planförslaget medför

Samtliga betydande mark- och vattenanvändningsförslag kräver att nya detaljplaner produceras. I denna process sker samverkan med såväl statliga verk och myndigheter som föreningar. De allmänna kraven på detaljplanens framställan ger en tillfredsställande övervakning att olämplig markanvändning förhindras och därmed även påverkan från denna.

Kommunen har ambitioner att i framtida planarbeten tidigt klargöra kvalitetsmål med projekten vilket bör medföra en högre medvetenhet för oacceptabla planutformningar.

Kommunen arbetar även med en övergripande modell hur översiktsplanerna skall följas upp, förmodligen kommer vissa mätbara indikatorer att användas.

STRÄNGNÄS KOMMUN